

Túnica Delphos

Museu actual:

Museu del Disseny de Barcelona

Cronologia:

1900-1909

Gènere:

Dona

Procedència:

Venècia

Vestit túnica Delphos confeccionat amb tafetà prisat de seda taronja. Alliberat de tota estructura interior, el cos es mou lliurement sota el vestit, que es presenta amb forma de túnica penjant des de les espatlles, sense pràcticament patronatge. Tant el davant com el darrere són dues peces rectangulars, una que arriba a l'alçada dels turmells i l'altra, sobreposada, s'allarga des de la cintura fins als malucs. A les espatlles i braços la peça frontal i la posterior s'uneixen amb nou botons de vidre de Murano a cada costat. La peça superior està ornamentada amb canonets de vidre de Murano a tota la vora més petits que els botons. Fou dissenyat per Mariano Fortuny i Madrazo (1871–1949) el 1909 a partir de la túnica que llueix l'estàtua de l'Auriga de Delphos, i és pràcticament igual que el "chitón podéres" grec. Aquest vestit s'adapta molt bé a la silueta, que en marca els volums, i va ser l'emblema de l'alliberació femenina de les cotilles i altres constriccions. Aviat es convertí en una peça de culte i l'adoptaren les dames de l'alta societat com a senyal de distinció. Fins i tot va rebre les lloances de grans escriptors com Marcel Proust. Fou adquirit pel Museu del Disseny de Barcelona el 2008.

Creador:

Mariano Fortuny Madrazo

Firma:

Mariano Fortuny Madrazo

Creador versàtil, Mariano Fortuny i Madrazo (Granada, 1871 - Venècia, Itàlia, 1949) es forma des de jove, seguint la influència del seu pare, el reconegut pintor Marià Fortuny, i s'interessa, a més, per les arts decoratives i el món de la moda. Coneixedor dels teixits i de la moda històrica, es dedica a proposar en les seves peces solucions trobades en vestits antics o ceràmiques que li permeteren dissenyar peces de vestir innovadores per la seva època i inspirant significaments altres creadors contemporanis a ell. Fortuny treballarà creant vestits per a l'Òpera de París, entre els quals destaca el conegut vel Knossos.

Una de les seves peces més icòniques és la túnica Delphos, creada l'any 1909 i que significà una revolució ja que trencava amb la silueta femenina imperant i anticipava un nou ideal de dona, alliberada de la cotilla, que s'imposarà en la dècada posterior. Les creacions de Fortuny expressen una nova concepció de la moda que esdevé funcional i atemporal.

Any:

1909

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Suau

Color:

Taronges

Ornamentació:

Pedreria

Material:

Seda

Enllaços externs:

<http://www.vogue.es/moda/modapedia/hitos/vestido-delfos/350>

Bibliografia:

AMBROSE, GAVIN; Harris, Paul. Diccionario visual de la moda. Barcelona: Gustavo Gili, 2008.

BANDRÉS OTO, MARIBEL. El vestido y la moda. Barcelona: Larousse, 1998.

BAUDOT, FRANÇOIS. La moda en el siglo XX. GUSTAVO GILI, 2008

BAXTER-WRIGHT, EMMA [ET. AL.] Moda vintage: la evolución de la moda y el

vestido en los últimos cien años. Barcelona: Parramón, 2008

BUXBAUM, GERDA (ed.) Iconos de la moda: el siglo XX. Barcelona: Electa, 2007.

CODINA, MÓNICA. “Crear moda, hacer cultura”. A: Ars Brevis: anuario de la Cátedra Ramón Llull Blanquerna, n. 10 (2004), p. 43-62. [1]

CODINA, MÓNICA; MONTSERRAT HERRERO (eds.) Mirando la moda: once reflexiones. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2004.

DELPierre, MADELEINE. Le costume: la haute couture de 1940 à nos jours. Paris: Flammarion, cop. 1991

Elio Berhanyer: 50 años de moda: exposició, Museo del Traje, CIPE. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2008.

FIGUERAS SERRA, JOSEFINA. Moda española: una historia de sueños y realidades. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2003.

FUKAI, AKIKO (ed.) Moda: una historia desde el siglo XVIII al siglo XX : la colección del Instituto de la Indumentaria de Kioto Taschen, 2006

GOLBIN, PAMELA. Madeleine Vionnet: puriste de la mode. Paris: Arts décoratifs, 2009

HERRERO, MONSERRAT. “Fascinación a la carta: moda y posmodernidad”. A: Nueva revista de política, cultura y arte. N. 72 (nov.-dic. 2000), p. 79-87.

Inspiraciones: Mariano Fortuny y Madrazo: exposició, Museo del Traje – CIPE. Direcció, Eloy Martínez de la Pera Celada; textos, Eloy Martínez de la Pera Celada [et al.]. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2010.

La mirada de Vogue: exposición. Editor, Javier Pascual del Olmo; directora, Yolanda Sacristán; subdirector, Javier Fernández de Angulo; comissari, Rafael Levenfeld; coordinació, María Fitz James Stuart. Madrid: Museo del Traje, Centro de Investigación y Patrimonio Etnológico: Ediciones Condé Nast, 2004.

Manus x machina: fashion in an age of technology. New York: Metropolitan Museum of Art, 2016

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. “La difusión de la moda en la era de la globalización”. A: Papers: revista de sociología, n. 81 (2006), p. 187-204. [2]

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología, n. 54 (1998), p. 129-137. [3]

MORALES, MARÍA LUZ. La moda: el traje y las costumbres en la primera mitad del siglo XX. Barcelona: Salvat, 1947.

Mutations: mode, 1960-2000. Exposició. Musée de la mode et du costume (París, França). Paris: Paris-musées, 2000.

NICOLÁS MARTÍNEZ, MARÍA DEL MAR. “Mariano Fortuny y Madrazo: vestidos y tejidos de la colección del Museo del Traje”. A: Indumenta: revista del Museo del Traje, n. 0 (2007), p. 113-122. [4]

PARICIO ESTEBAN, PILAR. “El encuadre de la moda en los diarios españoles de información general de ámbito nacional (1900-1994)”. A: Revista Latina de comunicación social, n. 28 (2000), p. 1-4. [5]

Paris-couture-années trente. Exposició. Paris-Musées : Sociéte de l'histoire du costume, cop. 1987

REMAURY, BRUNO (ed.) Dictionnaire de la mode au XXe siècle Paris : Regard , cop. 1996

RIVIÈRE, MARGARITA. Diccionario de la moda: los estilos del siglo XX. Barcelona: Grijalbo, 1999.

SAILLARD, OLIVER; DUCHÊNE, VIRGINE, MANESCAU, JACQUELINE. L'homme objet : la mode masculine de 1945 à nos jours. Marseille: Musées de Marseille , 1996

SCOPA-ZUCCHI, OSCAR (ed.). Vogue España 100 años de moda. Madrid; Barcelona; París: Condé Nast, 2000..

SICARD, MARIE-CLAUDE. Lujo, mentiras y marketing: ¿cómo funcionan las marcas de lujo? Barcelona: Gustavo Gili, 2007.

SMITH, PAUL JULIÁN. Contemporary Spanish culture: tv, fashion, art and film. Cambridge: Polity press, 2003.

URREA, INMACULADA. Coco Chanel: la revolución de un estilo. Barcelona: Ediciones Internacionales Universitarias, 1997

URREA, INMACULADA. Desvistiendo el siglo XX. Madrid: Ediciones internacionales universitarias, 1999

VÁSQUEZ ROCCA, ADOLFO. “La moda en la postmodernidad: deconstrucción del fenómeno fashion”. A: Nómadas: revista crítica de ciencias sociales y jurídicas, n. 11 (2005).

VILAR, MARÍA JOSÉ. Estética y tiranía de la moda. Barcelona: Planeta; Madrid: Editora Nacional, 1975.

VV.AA. Moda: una historia del siglo XX. TASCHEN BENEDIKT, 2012

WAUGH, NORAH. The cut of women's clothes 1600 – 1930 London: Faber and Faber, 1968.